

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.167/3
van 30 september 2025

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 29 januari 2015 tot het bepalen van het vaccinatieschema voor Vlaanderen, wat betreft de aanpassing van het vaccinatieschema’

Op 3 september 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 29 januari 2015 tot het bepalen van het vaccinatieschema voor Vlaanderen, wat betreft de aanpassing van het vaccinatieschema’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 23 september 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 september 2025.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen strekt tot de wijziging van het ministerieel besluit van 29 januari 2015 ‘tot het bepalen van het vaccinatieschema voor Vlaanderen’, met het oog op de aanpassing van het basisvaccinatieprogramma voor kinderen en jongeren (artikel 1 van het ontwerp) en van het vaccinatieprogramma voor volwassenen (artikelen 2 en 3), alsook de opheffing van de verplichting tot registratie van bepaalde vaccinaties in de vaccinatiedatabank van Vaccinnet (artikel 4).

Het te nemen besluit treedt in werking op (lees: heeft uitwerking met ingang van) 1 september 2025 (artikel 5).

RECHTSGROND

2.1. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 ‘tot uitvoering van artikel 43, § 1, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, wat betreft het bepalen van de profylactische maatregelen’. Luidens deze bepaling bepaalt de Vlaamse minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid het vaccinatieschema ter uitvoering van artikel 43, § 1, van het decreet van 21 november 2003 ‘betreffende het preventieve gezondheidsbeleid’ en artikel 18, 2°, van het decreet van 1 december 1998 ‘betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding’.

2.2. Artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 vindt op zijn beurt enerzijds rechtsgrond in artikel 43, § 1, van het decreet van 21 november 2003, dat de Vlaamse Regering machtigt om een vaccinatieschema op te stellen dat de aanbevolen vaccinaties weergeeft voor de bevolking om bepaalde infecties te voorkomen.¹

Artikel 43, § 2, van het decreet van 21 november 2003, waarnaar eveneens wordt verwezen in de aanhef van het ontwerp, machtigt de Vlaamse Regering om initiatieven te nemen om de vaccinatiegraad van de bevolking zo hoog mogelijk te maken. Deze machtiging is evenwel

¹ Artikel 43 van het decreet van 21 november 2003 wordt gewijzigd bij artikel 5 van het decreet van 18 juli 2025 ‘tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, wat betreft de meldingsplicht en het bron- en contactonderzoek voor infectieziekten, het immunisatiebeleid en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevolkingsonderzoeken en initiatieven met betrekking tot leefstijlfactoren’. Die wijzigingen, die in hoofdzaak neerkomen op de terminologische wijziging van “vaccinatie” naar “immunisatie”, treden uiterlijk in werking op 26 augustus 2027, tenzij de Vlaamse Regering een eerdere datum van inwerkingtreding bepaalt (artikel 16 van dat decreet). Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2025 ‘tot wijziging van de regelgeving over biotische factoren’ voorziet in de inwerkingtreding van de voormelde wijzigingen op 15 januari 2026. De gemachtigde bevestigde dat het de bedoeling is om het thans om advies voorgelegde ontwerp van besluit nog te nemen en bekend te maken voor die laatste datum. De zo-even aangehaalde terminologische aanpassingen zullen dan later nog (onder meer) in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 en in het ministerieel besluit van 29 januari 2015 moeten worden aangebracht.

algemener en minder duidelijk² dan de meer specifieke en afdoende rechtsgrond in artikel 43, § 1, en is dan ook niet dienstig.

Artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 vindt anderzijds rechtsgrond in artikel 4, § 2, vijfde lid, 2°, van het decreet van 27 april 2018 ‘betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding’, waarbij de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om, wat betreft het aanbieden van vaccinaties door de centra voor leerlingenbegeleiding, het vaccinatieschema vast te leggen. De gemachtigde beaamde dat in de aanhef ook naar die bepaling moet worden verwezen.

VORMVEREISTEN

3. Overeenkomstig artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 wordt voor vaccinaties met impact op de centra voor leerlingenbegeleiding het vaccinatieschema bepaald na overleg met de centrumnetten³. Op de vraag of stukken kunnen worden voorgelegd waaruit blijkt dat het overleg heeft plaatsgevonden, antwoordde de gemachtigde dat er geen verslag van het overleg is opgesteld, maar dat omkaderend mailverkeer voorhanden is waaruit blijkt dat het overleg heeft plaatsgevonden.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef moet, gelet op wat is uiteengezet in opmerking 2.2, de verwijzing naar paragraaf 2 van artikel 43 van het decreet van 21 november 2003 worden weggelaten en moet een verwijzing worden toegevoegd naar artikel 4, § 2, vijfde lid, 2°, van het decreet van 27 april 2018.

5. In de rubriek ‘Vormvereisten’ in de aanhef moet worden verwezen naar het overleg met de centrumnetten (zie opmerking 3) met vermelding van de datum waarop dat overleg is afgerond.

6. In de rubriek ‘Motivering’ in de aanhef wordt verwezen naar nieuwe adviezen van de Hoge Gezondheidsraad. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De aanleiding tot de vraag tot dringende wijziging is de recente beleidsbeslissing om het toedieningsmoment voor de tweede dosis MBR te vervroegen van de huidige leeftijd van 9 jaar naar de leeftijd van 2 jaar, met een bijhorende inhaalcampagne. Deze beleidswijziging kwam er als gevolg van de uitbraken van mazelen in 2024 en 2025, die

² Vgl. adv.RvS 74.498/3 van 14 december 2023 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 26 april 2024 ‘tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, wat betreft de lokale besturen, de initiatieven met betrekking tot biotische factoren, de initiatieven met betrekking tot fysische en chemische factoren, de initiatieven met betrekking tot gezondheidsimpact door klimaatverandering en de verwerking van persoonsgegevens’, *Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 1998/1, 251-252, opmerking 9.

³ Zie de definitie ervan in artikel 2, 4°, van het decreet van 27 april 2018.

vooral kinderen troffen, en zijn gebaseerd op de aanbeveling van de Wereld Gezondheidsorganisatie (WGO) over mazelen (WHO position paper measles, 2017). In dezelfde beweging worden twee adviezen van de Hoge Gezondheidsraad meegenomen: het advies over vaccinatie tegen Meningokokken ACWY, HGR 9485: Vaccinatie tegen meningokokken - Hoge Gezondheidsraad en het advies over vaccinatie tegen HPV bij jongens, HGR 9181: Humaan papillomavirus (HPV) - Hoge Gezondheidsraad.”

Er kan beter specifiek worden verwezen naar die aanbeveling van de Wereldgezondheidsorganisatie en naar die twee adviezen van de Hoge Gezondheidsraad, zodat belangstellenden ze vlot kunnen raadplegen.

Artikel 5

7. Overeenkomstig artikel 5 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op (lees: heeft het uitwerking met ingang van) 1 september 2025. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“Het is niet de bedoeling voorliggend ontwerp van wijzigingsbesluit met terugwerkende kracht in werking te laten treden. De datum van inwerkingtreding zal na ontvangst van het advies van uw Raad dus nog aangepast worden.

Wel is het belangrijk dat voorliggende wijzigingen zo snel als mogelijk in werking kunnen treden omdat een heropflakking van mazelen in het najaar mogelijk is, en we dit willen voorkomen door de groepsimmunititeit bij kinderen te verbeteren. Kinderen vormden zowel in 2024 als in 2025 de meerderheid van de gevallen van mazelen, en ook van de ziekenhuisopnames door mazelen. Zowel in Europa als in landen buiten Europa zijn nog uitbraken van mazelen, en terugkerende reizigers kunnen nieuwe uitbraken veroorzaken in Vlaanderen. Zowel met Opgroeien (Kind en Gezin) als met CLB is afgesproken om het aangepaste vaccinatiebeleid mazelen vanaf midden oktober toe te passen.”

Er moet dan ook worden voorzien in een inwerkingtreding volgens de gebruikelijke regels, zodat artikel 5 van het ontwerp kan worden weggelaten. Indien men opteert voor een inwerkingtreding op een vaste datum moet die zo worden gekozen dat het te nemen besluit voordien wordt bekendgemaakt en dat voldoende tijd overblijft voor Kind en Gezin en voor de centra voor leerlingenbegeleiding om zich voor te bereiden op de toepassing ervan.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER

Jeroen VAN NIEUWENHOVE